

 HELSE BERGEN Haukeland universitetssjukehus	Obstipasjon og diaré
Kategori: Ledelse og styringssystem	Gyldig fra/til: 08.01.2021/08.01.2022
Organisatorisk plassering: Helse Bergen HF/Fellesdokumenter/Pasientbehandling	Versjon: 2.00
Godkjenner: Skagseth, Marte	Informasjon
Dok. ansvarlig: Høivik, Tone Gulli	Dok.id: D64372

Innhold

1 Hensikt	1
2 Målgruppe og avgrensning	2
3 Definisjon	2
4 Utredning, forebygging og behandling.....	2
4.1 Obstipasjon/diare	2
4.2 Ileus/mekanisk obstruksjon	3
4.3 Veiledende medikamentelle råd «Ileus-pumpe»	3
5 Gjennomføring	3
6 Referanser	3

1 Hensikt

Obstipasjon er en vanlig og av og til alvorlig tilstand (fare for kolonperforasjon) ved langt kommet sykdom og rammer de fleste kreftpasienter. Tilstanden forårsakes dels av primærsykdommen, dels av behandlingen og dels av metabolske forstyrrelser relatert til redusert allmenntilstand. I tillegg til generelle råd om kosthold, væsketilførsel og aktivitet skal obstipasjon forebygges aggressivt. Når den er veldig uttalt, kan det være nødvendig med behandling i sykehus. Vær spesielt oppmerksom på obstipasjonsdiaré, som ofte feiltolkes og behandles som diaré. Diaré er sjeldnere (bortsett fra obstipasjonsdiaré) ved langt kommet sykdom, men representerer et betydelig livskvalitetsproblem for de som rammes.

Pasienter som bruker opioider skal vurderes for forebyggende behandling med laxantia. (Norsk Legemiddelhåndbok, 2020)

2 Målgruppe og avgrensning

Alle pasienter som har symptomer på obstipasjon, uansett diagnose

3 Definisjon

Obstipasjon (forstoppelse) er passasje av lite/hard avføring, sjelden og med vanskeligheter. Pasienter som angir defekasjon mindre enn tre ganger per uke, eller som rapporterer smerte/ubehag i forbindelse med defekasjon, oppblåsthet eller en følelse av innkoplet tømning, bør undersøkes med tanke på obstipasjon.

Malign obstruksjon i mage-tarmkanalen er en tilstand med delvis eller fullstendig mekanisk okklusjon av fordøyelseskanalen på bakgrunn av kreftsykdom. Dette gir endringer av fysiologiske funksjoner som medfører symptomer, og som kan utvikle seg til livstruende tilstander (Helsedirektoratet, 2019).

4 Utredning, forebygging og behandling

4.1 Obstipasjon/diare

- http://eqs-forlop.sus.no/docs/doc_33170/index.html
- <https://www.helsebiblioteket.no/retningslinjer/palliasjon/symptomer-og-tilstander/obstipasjon>

4.2 Ileus/mekanisk obstruksjon

- [http://eqs-forlop.sus.no/docs/doc_33170/index.html# Mekanisk obstruksjon i](http://eqs-forlop.sus.no/docs/doc_33170/index.html#_Mekanisk_obstruksjon_i)
- <https://www.helsebiblioteket.no/retningslinjer/palliasjon/symptomer-og-tilstander/malign-obstruksjon>

4.3 Veiledende medikamentelle råd «Ileus-pumpe»

- [http://eqs-forlop.sus.no/docs/doc_33170/index.html# Ileuspumpe](http://eqs-forlop.sus.no/docs/doc_33170/index.html#_Ileuspumpe)

5 Gjennomføring

Helsepersonell som behandler pasienten

6 Referanser

Eksterne referanser :

Tone Nordøy, R. S. (2012). *Håndbok i Lindrende behandling. Lindring i nord*. Hentet fra <https://unn.no/Documents/Kompetansetjenester,%20sentre%20og%20fagr%C3%A5d/Regionalt%20kompetansesenter%20for%20lindrende%20behandling/H%C3%A5ndbok%20i%20lindrende%20behandling/H%C3%A5ndbok%20i%20lindrende%20behandling.pdf>

Helsedirektoratet. (2019). 6. Hentet fra Nasjonalt handlingsprogram med retningslinjer for palliasjon i kreftomsorgen: <https://www.helsebiblioteket.no/retningslinjer/palliasjon/symptomer-og-tilstander>

Obstipasjon og diaré

Versjon:
2.00